CENTRUM PRE DETI A RODINY BYTČA
RÁZUSOVA 798/52, 014 01 BYTČA

Program centra pre deti a rodiny Bytča

Podľa § 1 vyhlášky 103/2018 Z. z.
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

2026

Obsah

A. Kontaktná adresa a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj centra

B. Adresa miesta vykonávania opatrení

C. Účel centra podľa §45 ods.1 písm. a) až d) zákona č. 305/2005

D. Druh vykonávaných opatrení

E. Forma vykonávaných opatrení podľa § 45 ods. 4 zákona č. 305/2005

F. Opis cieľovej skupiny centra

G. Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre, ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48, § 59 ods.1písm. a) prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d)

H. Celkový počet miest v centre, a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra, počet miest v jednotlivých budovách centra

I. Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu

J. Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4; ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49 ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi

K. Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra alebo špecializovaným programom centra

L. Opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra

M. Opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci, ak centrum poskytuje starostlivosť tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu podľa § 46 ods. 8 zákona

N. Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

O. Opis obsahu prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti podľa § 16 vrátane počtu hodín určených na nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi, predpokladaný termín zaradenia fyzickej osoby do prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti od prejavenia záujmu fyzickej osoby o túto prípravu

a personálne zabezpečenie tejto prípravy, ak centrum vykonáva aj prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

P. Uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia

Q. Opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou

R. Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

S. Opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

T. Opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

U. Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre

V. Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra

W. Taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia

X. Spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

Y. Opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi a deťmi a zamestnancami centra, opis postupu použitia techník pri deeskalácii konfliktných situácií

Program Centra pre deti a rodiny Bytča (ďalej len centrum) je vypracovaný v zmysle zákona č.305/2005 Z.z o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a obsahuje náležitosti vyhlášky č.103/2018 Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č.305/2005 Z.z., v znení neskorších predpisov

A. Kontaktná adresa a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj centra

Centrum pre deti a rodiny Bytča
Rázusova 798/52
014 01 Bytča
IČO: 00185574
Tel. č.: 041/5533553, 0915787961
E-mail: cdrbytca@ddbytca.sk

B. Adresa miesta vykonávania opatrení

Pracovisko: Bytča, Rázusova 798/52, 014 01 Bytča
Pracovisko: Horný Kelčov, č. 800, 023 55 Vysoká nad Kysucou
Domácnosti profesionálnych náhradných rodín

Priestory pre výkon ambulantnej/ terénnej formy:

Pracovisko: Bytča, Rázusova 798/52, 014 01 Bytča
Pracovisko: Čadca, Malá 70, 022 01 Čadca

C. Účel centra podľa zákona č.305/2005 § 45 ods. 1 písm. a) až c) zákona

Centrum pre deti a rodiny Bytča (ďalej len „centrum“) je zariadenie zriadené na účel vykonávania:

- **a)** opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),
- **b)** výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť, (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“)
- **c)** opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania:
  - krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,

- porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch.

D. Druh vykonávaných opatrení:

§ 11 ods. 2) písm.a),b),c) opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/ rozchodových situáciách
§ 11 ods. 3) písm. b) bod 1 odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii
§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2 - odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa
§ 11 ods. 3 písm. a), písm. b) bod 3 odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch
§ 11 ods. 3 písm. b) bod 4 - odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností
§ 11 ods.3 písm. b) bod 5 odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny
§ 73 ods. 6 písm. a) vykonávanie opatrení na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa, ak opatreniam vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa
§ 73 ods. 6 písm. b) vykonávanie opatrení podľa § 11 ods. 2 a 3 na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin , fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa
§ 73 ods. 6 písm. c) vykonávanie ambulantných výchovných opatrení
§ 73 ods. 6 písm. d) vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1) písm.a),b)
§ 73 ods. 6 písm. e) poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti
Výchovné opatrenia, §12 ods.1 písm. b), d) Ak je to potrebné v záujme dieťaťa, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhodne o uložení výchovného opatrenia:

- uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti
- uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobne, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe
- uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu - § 37 ods. 2 písm. d)) zákona o rodine
  a § 37 ods. 4 zákona o rodine - vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia.

Spôsob informovania o vyťaženosti centra sa realizuje prostredníctvom mesačných štatistík na príslušnom úrade sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately (ďalej SPODaSK) a mesačných štatistík zasielaných zriaďovateľovi.

E. Forma vykonávania opatrení podľa § 45 ods.4 zákona :

Centrum vykonáva opatrenia:

a) pobytovou formou
b) ambulantnou formou
c) terénnou formou.

Vykonávanie opatrení ambulantnou alebo terénnou formou v centre

Centrum podľa § 59 ods.1 písm a) bod 1,2 zákona č.305/2005 Z.z. vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou pre dieťa :

1. na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
2. základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,

F. Opis cieľovej skupiny centra

Centrum vykonáva opatrenia pre:

a) dieťa na základe:
- dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- požiadania dieťaťa,
- rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia,
- výchovných opatrení uložené orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

b) rodinu dieťaťa, na základe dohody,

c) plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa na základe dohody; ak centrum ponúka výkon opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou aj pre dieťa umiestnené v inom centre alebo pre rodiča tohto dieťaťa alebo pre osobu, ktorá sa osobne stará o toto dieťa, opis cieľovej skupiny centra obsahuje aj túto informáciu.

G. Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre, ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48, § 59 ods.1 písm.a) prvého bodu alebo tretieho bodu, alebo písm. b) až d)

Dôvody, pre ktoré sa vylučuje vykonávanie opatrení :

- nedostatočné priestorové podmienky,
- nedostatočné personálne obsadenie,
- karanténne opatrenia v súvislosti s rôznym vírusovým ochorením /koronavírus, žltačky, infekčné choroby /

- naplnenie kapacity centra, ak je obsadená, príp. rezervovaná kapacita na samostatne usporiadanej skupine a naplnená, príp. rezervovaná kapacita pre dobrovoľné pobyty,
- nespolupráca rodičov s centrom.

Centrum nevykonáva liečebno-výchovnú starostlivosť, resocializácie a resocializačné programy, rehabilitačnú činnosť, psychoterapie, mediáciu.

Centrum (pobytová forma) nevykonáva opatrenia pre:

- tehotné ženy,
- dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine,
- dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ošetrovateľskú alebo opatrovateľskú starostlivosť,
- dieťa s mentálnym postihnutím, ťažký stupeň,
- dieťa s telesným postihnutím, ťažký stupeň,
- dieťa so zmyslovým postihnutím, ťažký stupeň,
- dieťa s kombináciou postihnutí.

Dôvody, pre ktoré sa vylučuje vykonávanie opatrení terénnou/ambulantnou formou :

- závažné psychiatrické diagnózy rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa), mladého dospelého alebo dieťaťa vyžadujúce v danom čase intenzívnu zdravotnú /psychiatrickú starostlivosť, viac ako jeden rok, alebo dlhodobú ústavnú liečbu v zdravotníckom zariadení,
- správanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) alebo správanie dieťaťa /agresívne správanie/, ktoré priamo ohrozuje život alebo zdravie zamestnancov centra, pri dôvodnom podozrení, alebo preukázanom zneužívaní, či týraní maloletého dieťaťa alebo partnera,
- prebiehajúce alebo plánované súdnoznalecké posudzovanie rodiča/rodičov (alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa) v rámci súdneho konania,
- dlhodobý (viac ako jeden rok) konflikt rodičov ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom počas tohto obdobia klienti opakovane absolvovali program sociálneho poradenstva, príp. je zákaz styku alebo obmedzenie styku otca s matkou dieťaťa (napr. priblíženie na x m),
- dlhodobý (viac ako jeden rok) konflikt rodičov ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom počas tohto obdobia klienti opakovane absolvovali program psychologického poradenstva, alebo iné psychologické párové poradenstvo za účelom riešenia tejto situácie.

H. <u>Celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra, počet miest v jednotlivých budovách centra</u>

Kapacita centra: 74 detí

Centrum má zriadené dve pracoviská:

Pracovisko Bytča:

- 2 samostatne usporiadané skupiny s kapacitou 20 detí
- 1 samostatná skupina pre mladých dospelých s kapacitou 10 mladých dospelých

Pracovisko Horný Kelčov:

- 2 samostatne usporiadané skupiny s kapacitou 20 detí
- 1 skupina – dobrovoľné pobyty rodičov s deťmi s kapacitou 5

Profesionálne náhradné rodiny:

- 13 profesionálnych náhradných rodín s kapacitou 26 detí

I. Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu

Pracovisko Bytča:

Vnútorné priestory:

Na pracovisku v Bytči máme zriadené dva samostatné byty, ktoré sa využívajú pre 10 detí na každej samostatne usporiadanej skupine. Na dvoch poschodiach sa nachádzajú po dva byty. Každý byt má 4 detské izby, 1 spoločnú obývačku, 1 kuchyňu s jedálňou, sociálne zariadenie, úložné priestory. Izby pre deti sú dvojlôžkové a jednolôžkové. V každej detskej izbe sú písacie stolíky a stoličky. Každé dieťa má vytvorený priestor pre zdravý spánok, odpočinok, záujmové aktivity, vlastné súkromie, svoje lôžko a skriňu s nadstavcom, v ktorej má uložené svoje osobné veci.

Uzamykateľné toalety sú vybavené 1 pisoárom, 1 umývadlom a 2 uzamykateľnými WC, zvlášť pre dievčatá a pre chlapcov.

3. byt slúži ako pracovisko pre výkon ambulantnej a terénnej práce. K dispozícii sa nachádza obývačka, kuchynka a sociálne zariadenia, 3 kancelárie, kancelária špeciálneho pedagóga a herňa pre deti.

4. byt slúži ako priestor pre mladých dospelých, príp. ako priestor pre budúcich mladých dospelých. Obývačka je využívaná ako terapeutická miestnosť.

Na prízemí sa nachádza vstupná hala, schodiskový priestor, kancelárske priestory riaditeľa, odborného tímu a ekonomického úseku , knižnica, kuchynka, uzamykateľné WC , priestor kotolne a údržby , sklady , práčovňa.

Vonkajšie priestory: Záhrada s ihriskom pre voľnočasové aktivity (volejbal, futbal, tenis a iné loptové hry), preliezky, altánok vybavený lavicami, stolmi a krbom. V priestoroch záhrady sa tiež nachádzajú garáže slúžiace k parkovaniu služobných vozidiel a k úschove športových potrieb.

Pracovisko Horný Kelčov:

Vnútorné priestory:

Na pracovisku v Hornom Kelčove máme vytvorené 2 samostatné byty, s počtom 10 detí na každej samostatne usporiadanej skupine. Na dvoch poschodiach sa nachádzajú po dva byty.

Každá samostatne usporiadaná skupina má 2 detské izby zvlášť pre dievčatá a zvlášť pre chlapcov, 1 spoločnú obývačku, 1 kuchyňu s jedálňou, sociálne zariadenie, úložné priestory. Izby pre deti sú dvoj až päťlôžkové. V každej detskej izbe sú písacie stolíky a stoličky. Každé dieťa má vytvorený priestor pre zdravý spánok, odpočinok, záujmové aktivity, vlastné súkromie, svoje lôžko a skriňu s nadstavcom, v ktorej má uložené svoje osobné veci.

Uzamykateľné toalety sú vybavené 3 uzamykateľnými WC a 3 umývadlami, zvlášť pre dievčatá a pre chlapcov.

3. a 4. byt slúži ako priestor pre umiestnenie budúcich mladých dospelých zo samostatne usporiadaných skupín.

Na treťom poschodí sa nachádza miestnosť sociálneho pracovníka, psychológa, špeciálneho pedagóga, priestory pre terénnych zamestnancov, 1 miestnosť pre návštevy, toalety. K dispozícii je tiež voľný byt, ktorý slúži ako priestor na dobrovoľné pobyty rodičov s deťmi. Nachádza sa tu kuchyňa, obývacia miestnosť, spálňa, kúpeľňa a WC.

V suteréne sa nachádzajú sklady, skladové priestory športových potrieb, registratúrne priestory pre archív, spoločenská miestnosť, kotolňa, garáž, práčovňa.

Vonkajšie priestory: Záhrada s ihriskom pre voľnočasové aktivity (volejbal, futbal, tenis a iné loptové hry).

J. Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4; ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi

Kapacita centra: 65 úväzkov
Zamestnanci centra:
Riaditeľ – 1, vysokoškolské vzdelanie, 2. stupeň

Zamestnanci priameho kontaktu:
- Vychovávateľ – 9(vysokoškolské vzdelanie pedagogického zamerania, 1,2. stupeň, úplné stredoškolské pedagogické vzdelanie)
- Pomocný vychovávateľ – 14 (úplné stredoškolské vzdelanie, vysokoškolské vzdelanie)
- Pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou – 4 (úplné stredoškolské vzdelanie, vysokoškolské vzdelanie)

Pracovisko Bytča :
1.samostatne usporiadaná skupina
- vychovávateľ – 1, vysokoškolské vzdelanie pedagogického zamerania, 2. stupeň,
- vychovávateľ – 1, vysokoškolské vzdelanie pedagogického zamerania, 2. stupeň,
- pomocný vychovávateľ - 3, úplné stredoškolské vzdelanie, 1, vysokoškolské vzdelanie 2.stupňa
- pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou – 1, úplné stredoškolské vzdelanie

2.samostatne usporiadaná skupina
- vychovávateľ – 1, stredoškolské vzdelanie pedagogického zamerania,
- vychovávateľ – 1, vysokoškolské vzdelanie pedagogického zamerania, 2. stupeň,
- pomocný vychovávateľ – 3, úplné stredoškolské vzdelanie
- pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou – 1, úplné stredoškolské vzdelanie
3. samostatná skupina pre mladých dospelých
- sociálny pracovník 1, vysokoškolské vzdelanie, 2. stupeň, odbor sociálna práca

Pracovisko Horný Kelčov :

1.samostatne usporiadaná skupina
- vychovávateľ - 1 vysokoškolské vzdelanie pedagogického zamerania, 1. stupeň
1, stredoškolské vzdelanie pedagogického zamerania,
- pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou – 1, vyššie odborné vzdelanie
- pomocný vychovávateľ – 3, úplné stredoškolské vzdelanie
2.samostatne usporiadaná skupina
- vychovávateľ - 1, vysokoškolské vzdelanie pedagogického zamerania, 1. stupeň
- vychovávateľ – 1, úplné stredoškolské pedagogické vzdelanie
- pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou – 1, úplné stredoškolské vzdelanie
- pomocný vychovávateľ – 3, úplné stredoškolské vzdelanie
3. skupina pre dobrovoľné pobyty
- vychovávateľ – 1, úplné stredoškolské vzdelanie pedagogického smeru
- pomocný vychovávateľ – 2, úplné stredoškolské vzdelanie

Odborný tím:

- Vedúci úseku starostlivosti o deti - Sociálny pracovník – 1, vysokoškolské vzdelanie, 2. stupeň, odbor sociálna práca
- Sociálny pracovník – 3, vysokoškolské vzdelanie, 2. stupeň, odbor sociálna práca
- Psychológ – 3, vysokoškolské vzdelanie, 2. stupeň, odbor psychológia
- Špeciálny pedagóg – 1, vysokoškolské vzdelanie, 2 stupeň, odbor špeciálna pedagogika

Iné :

- Profesionálny náhradný rodič – 13, úplné stredoškolské vzdelanie, vysokoškolské vzdelanie
- Ekonomický zamestnanec – 5, vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa, 1. stupňa,
- Vodiči - údržbári – 2 , stredné vzdelanie bez maturity, s maturitou

<u>Zamestnanci pre ambulantnú a terénnu formu, odbornú metódu SRK</u>:

- Sociálny pracovník – 5, vysokoškolské vzdelanie, 1. a 2. stupeň, odbor sociálna práca
- Psychológ – 3, vysokoškolské vzdelanie, 2. stupeň, odbor psychológia

<u>Zabezpečenie odbornej pomoci externými odborníkmi :</u>

- CPP Bytča, Čadca, Žilina
- Klinický psychológ Čadca, Žilina, Považská Bystrica, Martin
- Pedopsychiater Žilina, Čadca, Považská Bystrica
- Detskí lekári, odborní lekári

K. Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra

Pred príchodom dieťaťa, rodiča a inej fyzickej osoby do centra sa uskutoční spoločné stretnutie odborného tímu. Pri terénnej a ambulantnej forme starostlivosti po nadviazaní kontaktu s rodinou sa podpíše dohoda o vykonávaní opatrení, stanovia sa priority , s cieľom predísť vyňatiu dieťaťa z rodinného prostredia.
Sociálny pracovník, prípadne psychológ centra oboznamuje dieťa, rodiča a inú fyzickú osobu s programom centra v deň prijatia dieťaťa do centra.
Sociálny pracovník, prípadne psychológ centra po privítaní zoznámi dieťa, rodiča s novým prostredím centra, vonkajším okolím, zoznámi s ostatnými zamestnancami centra, podá informácie ohľadom pravidiel centra.
Centrum dohodne písomne s rodičom dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa rodičom, blízkou osobou dieťaťa, s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodiča dieťaťa. Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum je oprávnené:
- určiť, že rodič dieťaťa sa nemôže stretnúť s dieťaťom; dôvod takéhoto určenia musí byť zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a musí byť oznámený súdu a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účel hodnotenia účinnosti pobytového opatrenia súdu,
- určiť, že rodič dieťaťa sa môže stretnúť s dieťaťom len za prítomnosti zamestnanca centra, ktorý môže poskytnúť dieťaťu a rodičovi potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí,
- umožniť stretnutie len v priestoroch centra, ktoré na tento účel utvára vhodné podmienky,
- umožniť stretnutie mimo centra, v územnom obvode obce, v ktorej je sídlo centra alebo sa nachádza organizačná zložka centra, v ktorej je dieťa umiestnené,
- umožniť dieťaťu pobyt s rodičom mimo centra.

Centrum oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately čas, miesto a dĺžku pobytu dieťaťa s rodičom najmenej tri pracovné dni pred odchodom dieťaťa z centra tak, aby mohol orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytnúť centru aktuálne informácie o rodinnom prostredí, ak je to potrebné v záujme dieťaťa.
Ak blízka osoba dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá je dieťaťu známa, má záujem, aby sa dieťa opakovane krátkodobo zdržiavalo mimo centra v jej prítomnosti, je povinná absolvovať informačné poradenstvo v ustanovenom rozsahu.
Program centra je vyvesený v priestoroch na výkon terénnej práce, v spoločných priestoroch v budovách centra, zverejnený je na web stránke centra.

L. Opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra

Odborné metódy sa v centre vykonávajú individuálne, skupinovo alebo kombinovane:

Sociálne poradenstvo a podpora :

- posúdenie povahy problému, osoby, rodiny dieťaťa - pozorovanie, rozhovor, komparácia

- sociálna diagnostika
- prípadová konferencia, stretnutie rodinného kruhu
- sanácia
- poskytovanie základných informácií o možnostiach riešenia problému
- finančné poradenstvo
- sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci – spolupráca s externými odborníkmi
- rozvoj a nácvik zručností a schopností v základných sebaobslužných činnostiach a sociálnych aktivitách s maximálnym využitím prirodzených zdrojov v dieťati a v rodine/rozvoj rodičovských zručností/

Psychologické a špeciálnopedagogické poradenstvo a podpora :

- odborné poradenstvo a konzultácie s dieťaťom, rodičom a osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa
- psychologická intervencia, sprevádzanie vo výchove
- diagnostické metódy
- rozhovor (individuálny aj skupinový)
- pozorovanie
- spoločná analýza problémov
- projektívne techniky
- analýza prostredia
- posudzovacie škály
- sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci – spolupráca s externými odborníkmi
- externé terapeutické metódy
- intervencie, podpora a opora (multisenzorická miestnosť, prvky arteterapie, tréning sociálnych zručností)
- zabezpečenie školskej dochádzky
- aktivity a činnosti zamerané na vzdelávanie a prevenciu.

<u>Opis činností a postupov vykonávania rodinných konferencii - Stretnutí rodinného kruhu (SRK), prípadových konferencii a iných odborných metód v spolupráci s rodičmi, príbuznými a inými blízkymi osobami a s ďalšími prizvanými osobami, zástupcami obce, školy a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a ďalšími subjektami v centrách.</u>

Rodinná konferencia – Stretnutie rodinného kruhu (SRK), prípadová konferencia a iné odborné metódy sociálnej práce s rodinou v spolupráci s rodičmi, príbuznými a inými blízkymi osobami a s ďalšími prizvanými osobami, zástupcami obce, školy a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a ďalšími subjektami, sa podľa zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.305/2005 Z.z.) realizujú ako odborné metódy v rámci vykonávania opatrení SPODaSK podľa § 11 ods.3, písm.b), § 44a, § 73 ods.6 písm.a) zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele č.305/2005 Z.z.

Tieto odborné metódy práce centrum vykonáva v rámci vykonávania opatrení SPODaSK terénnou formou (na základe odporúčania úradu SPODaSK, aj v spolupráci s iným centrom), ale aj v rámci vykonávania opatrení SPODaSK pre deti pobytovou formou (pre deti

umiestnené v centre, aj pre deti umiestnené v inom centre , na základe odporúčania úradu SPODaSK) .
Certifikovaný koordinátor SRK/odborný zamestnanec na vykonávanie SRK ako zamestnanec centra, je oprávnený vykonať SRK :

Na odporúčanie orgánu SPODaSK - ako súčasť odborných metód vykonávaných pre dieťa z prirodzeného alebo náhradného prostredia terénnou formou podľa § 11 ods. 3 písm.b) bod 1 až 5 a §44a ods. 1 písm b) bod 1 a §73 ods. 6 písm. a) zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.305/2005 Z.z.).

SRK sa v rámci opatrení vykonávaných terénnou formou realizuje podľa § 59 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z.z., po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu SPODaSK. Odporúčanie na realizáciu SRK môže orgán SPODaSK vystaviť súbežne, pred alebo po uskutočnení aj iných odporúčaní realizovaných terénnou/ambulantnou formou.

Na základe odporúčania orgánu SPODaSK, centrum na základe osobného stretnutia koordinátora SRK s rodinou, uzavrie s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa dohodu a plán vykonávania opatrení terénnou formou prostredníctvom SRK podľa náležitostí v § 30 ods.15 vyhlášky č.103/2018 Z.z.

Výstupom Stretnutia rodinného kruhu (SRK) je **„**Plán rodiny“ vypracovaný na SRK všetkými participujúcimi subjektami a schválený priamo na SRK rodinou a orgánom SPODaSK. Plán je následne distribuovaný všetkým účastníkom procesu SRK a stáva sa súčasťou procesu práce s rodinou, orgán SPODaSK zapracúva plán zo SRK do plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou.

Bez odporúčania orgánu SPODaSK - v rámci opatrení pre dieťa umiestnené na pobytové opatrenie súdu v centre .
Centrum realizuje SRK ako súčasť vykonávaných opatrení pre dieťa na dosiahnutie účelu vykonávania opatrení pobytovou formou v rámci sanačných procesov a podpory bezpečného návratu dieťaťa do prirodzeného prostredia, v rámci podpory náhradnej osobnej starostlivosti o dieťa, NRS alebo v rámci obnovy/podpory kontaktov dieťaťa s blízkymi osobami pre možnosť ukončenia pobytového opatrenia súdu.
SRK je možné využiť v prípade pobytového opatrenia súdu - výchovného opatrenia, neodkladného opatrenia, ústavnej starostlivosti, ako aj v prípade dobrovoľného pobytu dieťaťa alebo rodiny v centre.
Správa zo záverečného hodnotiaceho stretnutia SRK je zároveň záverečnou správou vykonávaného opatrenia terénnou formou prostredníctvom SRK pre potreby orgánu SPODaSK .

Orgán SPODaSK je ako manažér prípadu dieťaťa vždy kľúčovým účastníkom celého procesu SRK.

Sieťovanie v rámci celého procesu je zabezpečené v spolupráci s rodičmi dieťaťa, príbuznými a inými blízkymi osobami dieťaťa, zástupcami samospráv, VÚC, školy, poskytovateľa zdravotnej starostlivosti , ďalšími subjektami , napr. dlhovou poradňou, centrom právnej pomoci, charitou , neziskovými organizáciami a pod.

Centrum vytvára podmienky pre deti a rodiny, ponúka vykonávanie opatrení a odborných metód práce s dieťaťom a jeho rodinou , inými plnoletými fyzickými osobami aj v zmysle :

§ 11 ods. 2) písm.a),b),c) opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/ rozchodových situáciách

§46 ods.11 - vytvára podmienky na vykonávanie odborných metód práce s dieťaťom a jeho rodičom, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa osobne stará, inou blízkou osobou alebo so žiadateľom o náhradnú rodinnú starostlivosť, ktoré vyžadujú pobyt týchto osôb v centre na určitý čas alebo vyžadujú ich opakované krátkodobé pobyty. Odborná metóda práce s dieťaťom a týmito fyzickými osobami tvorí súčasť vykonávaných opatrení pre dieťa pobytovou formou; miesta vyčlenené na tento účel sa nezapočítavajú do celkového počtu miest centra.

§46 ods.12 Ak centrum vytvorí podmienky na vykonávanie odborných metód práce podľa odseku 11, poskytuje fyzickým osobám podľa ods.11 bývanie a vytvára podmienky na prípravu stravy. Podmienky pobytu dohodne centrum s týmito fyzickými osobami písomne.

§47 ods. 1 Centrum vykonáva opatrenia podľa § 45 ods.1 písm.c) pre dieťa na základe dohody po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately.

Preventívne aktivity – centrum vytvára podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu a rekreačnú činnosť detí, mladých dospelých a plnoletých fyzických osôb, vykonáva primárnu prevenciu sociálno-patologických javov /besedy/

Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti o dieťa – spolupráca s lekármi, externými odborníkmi, monitoring kontrolných vyšetrení, dodržiavanie liečebného režimu, sprevádzanie dieťaťa na odborné vyšetrenia, poskytovanie informácií rodičom, plnoletým fyzickým osobám ohľadom zdravotnej starostlivosti .

Centrum zverejňuje informáciu o vyťaženosti centra pre vykonávanie jednotlivých opatrení a metód práce na príslušnom úrade sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately v mesačných štatistikách, zároveň mesačné štatistiky zasiela zriaďovateľovi.

M. <u>Opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci, ak centrum poskytuje starostlivosť tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu podľa §46 ods. 8 zákona</u>

- sociálne a psychologické poradenstvo len individuálnou terénnou formou, centrum neposkytuje inú starostlivosť v zmysle § 46 ods. 8 zákona.

N. Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

Vychovávateľ vypracováva plán výchovnej práce , s ohľadom na vek, mentálnu a sociálnu úroveň dieťaťa zapája dieťa do jeho tvorby, pri plánovaní berie do úvahy názor dieťaťa. Výchovný plán vychádza z aktuálnej situácie dieťaťa, obsahuje hlavný cieľ, čiastkové ciele a úlohy v jednotlivých oblastiach. Pre dieťa je vychovávateľ sprevádzajúci, podporujúci, pomáhajúci pri udržiavaní vzťahu dieťaťa a jeho rodiny.
Vychovávateľ mesačne vyhodnocuje s dieťaťom plán výchovnej práce, tento konzultuje s odborným tímom na pracovných poradách. Súčasťou výchovných plánov sú aj záznamy z mimoriadnych udalostí, dôležitých rozhovorov a významných rozhodnutí dieťaťa. Vychovávateľ zaznamenáva prejavy správania dieťaťa v zázname o psychickom a fyzickom vývine dieťaťa. Oboznamuje členov odborného tímu so všetkými novými informáciami o dieťati, o vzťahu dieťaťa k biologickej rodine, súrodeneckých vzťahoch, o plánoch dieťaťa do budúcnosti, o sociálnych potrebách dieťaťa. Podklady sú východiskom pre ďalšie plánovanie práce s dieťaťom, budúcim mladým dospelým.

O. Opis obsahu prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

Všeobecné východiská

Centrum pre deti a rodinu zabezpečuje prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti (ďalej len „príprava“) a zároveň poskytuje záujemcom všetky informácie súvisiace s prípravou.

Základné podmienky, rozsah a obsah prípravy sú upravené Zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a so sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov (ďalej len „ zákon č. 305/2005 Z. z.“) a Vyhláškou č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z.

Profesionálna náhradná rodina (ďalej len „PNR“) je súčasťou organizačnej štruktúry Centra pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“), v ktorom sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum vykonáva pobytové opatrenia súdu v PNR, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je PNR vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom (§ 51 ods. 1).

Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v PNR má prednosť pred jeho vykonávaním v samostatne usporiadanej skupine (§51 ods. 4).

V PNR zabezpečujú starostlivosť o deti a mladých dospelých manželia, ktorí sú zamestnancami centra, alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra.

Profil profesionálneho náhradného rodiča

Záujemca o prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti (ďalej len „záujemca“) na základe svojej motivácie po absolvovaní prípravy dočasne poskytne svoje domáce a rodinné prostredie dieťaťu, ktoré je v centre umiestnené na základe rozhodnutia súdu, s cieľom naplniť jeho individuálne potreby vzhľadom na aktuálnu životnú situáciu, v ktorej sa nachádza.

Záujemca je povinný splniť ustanovený kvalifikačný predpoklad a absolvovať prípravu v ustanovenom rozsahu, ktorej súčasťou je písomné zhodnotenie tejto prípravy. Ak starostlivosť o deti v PNR zabezpečujú manželia, ktorí sú zamestnancami centra, ustanovený kvalifikačný predpoklad musí spĺňať aspoň jeden z manželov. Na manžela alebo manželku fyzickej osoby, ktorá je zamestnancom centra sa vzťahuje zákonom stanovený rozsah prípravy a bezúhonnosť v rozsahu aká platí pre fyzickú osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (§ 39 ods. 4).

Hlavným poslaním profesionálneho náhradného rodiča je naplniť jednu zo základných potrieb dieťaťa, a to potrebu blízkej osoby, s ktorou si dieťa vytvorí vzájomné puto – láskyplný vzťah. Samotná rola PNR je zložitá a nesie v sebe spojenie roly rodič a roly profesionál – vychovávateľ. V niektorých situáciách prevažuje jedno, inokedy zase druhé. Je ťažké definovať aký je ten správny pomer medzi rolou rodič a rolou profesionála. Snaha o vyváženie obidvoch rolí je súčasťou obsahu prípravy na vykonávanie PNR.

Záujemca musí spĺňať:

1.) Určité kvalifikačné predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o dieťa a to najmenej (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 15 ods.1):

- nižšie stredné odborné vzdelanie, alebo stredné odborné vzdelanie,
- úplné stredné všeobecné vzdelanie, alebo úplné stredné odborné, vzdelanie, ak sa zabezpečuje starostlivosť o dieťa, ktoré vyžaduje zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že bolo týrané, sexuálne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin.

2.) Rozsah prípravy na vykonávanie PNR je:

a) 60 hodín, ak záujemca ukončil úplné stredné vzdelanie,
b) 80 hodín, ak záujemca ukončil stredné vzdelanie,
c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností podľa § 16 ods. 1 písm. b), ak ide o:
   - zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu podľa § 5, alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,
   - manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Za povolenú neúčasť sa považuje max. 10 percent z celkového počtu hodín prípravy, ktorá musí byť zdokladovaná (napr. PN, lekárske vyšetrenia, úmrtie v rodine a pod.) Manžel/ka záujemcu je povinný/á zúčastniť sa daného počtu hodín, inak prípravu neabsolvoval.

Obdobný postup odporúčame uplatniť aj voči partnerovi záujemcu, s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

Organizačné podmienky prípravy

Prípravu na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zabezpečuje centrum bez úhrady /náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a iné si záujemca zabezpečuje z vlastných zdrojov/.

Centrum zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 16 ods. 3)
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika
- k vyššie uvedenému realizačného tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci, (napr. profesionálny náhradný rodič, vychovávateľ centra, prípadne iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra)
- riaditeľ centra určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy

Povinná dokumentácia

- Dohoda o realizovaní prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, uzatvorená medzi centrom a záujemcom
- Súhlas so spracovaním osobných údajov
- Podrobnejší obsah prípravy a informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- Prezenčná listina a výkaz /odpočet úloh za daný časofond/
- Zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy.

Obsah prípravy

(1) Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti v centre zahŕňa

a) poskytnutie základných informácií o:

- právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávnych vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s vykonávaním profesionálnej náhradnej starostlivosti,
- výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,
- psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
- o potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo u ktorého sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v

rozsahu najmenej 10 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,
- právach dieťaťa,
- právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča,

b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na:
- identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
- vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
- prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,
- komunikačné zručnosti,
- rozvoj výchovných zručnosti,
- riešenie záťažových situácií v rodine,
- spoluprácu v tíme odborníkov.

(2) Po ukončení prípravy centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je najmä:

a) zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku 1 písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa odseku 1 písm. b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,

b) zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,

c) záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

Ďalšie informácie k príprave PNR

- Odporúčaný počet záujemcov/fyzických osôb o prípravu na vykonávanie PNR je najmenej 5 osôb. Začiatok predpokladaného termínu zaradenia fyzickej osoby do prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti od prejavenia záujmu fyzickej osoby o túto prípravu záleží od evidovaného počtu záujemcov v roku.
- Dĺžka trvania prípravy: ukončenie najneskôr do 3 mesiacov /časový fond 60 resp. 80 hodín/ od kedy začala príprava.
- Odporúčaný pomer k rozvrhnutiu časofondu:
    - poskytnutie základných informácií – 40 %
    - nácvik praktických zručností – 60 %
- Pri uzavretí Dohody o realizácii prípravy sa záujemcovi poskytne podrobnejší obsah prípravy.

P. Uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia

/ uplatňuje sa pružná pracovná doba s pevným pracovným časom od 8:00 do 13:00 hod./

Pracovná doba pre terénnu, ambulantnú formu:

Pondelok: od 07:30 hod. do 15:30 hod., obedná prestávka od 12:00 hod. do 12:30 hod.
Utorok: od 07:30 hod. do 15:30 hod., obedná prestávka od 12:00 hod. do 12:30 hod.
Streda: od 07:30 hod. do 15:30 hod., obedná prestávka od 12:00 hod. do 12:30 hod.
Štvrtok: od 07:30 hod. do 15:30 hod., obedná prestávka od 12:00 hod. do 12:30 hod.
Piatok: od 07:30 hod. do 15:30 hod., obedná prestávka od 12:00 hod. do 12:30 hod.

Q. Opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sú vykonávané centrom na základe individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, ak sú pre dieťa vykonávané opatrenia na základe pobytového opatrenia súdu.

Plán sociálnej práce s dieťaťom obsahuje:

- mieru ohrozenia dieťaťa a odôvodnenie miery ohrozenia dieťaťa,
- cieľ sociálnej práce s dieťaťom,
- opatrenia na dosiahnutie cieľa sociálnej práce s dieťaťom a ciele navrhnutých opatrení,
- spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom vrátane fyzických osôb, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom podieľali,
- konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov.

Plán sociálnej práce s dieťaťom vychádza zo zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny, z odôvodnenia miery ohrozenia dieťaťa a zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa. Ak bola určená miera ohrozenia viacerým súrodencom a boli určené rovnaké ciele práce s dieťaťom, možno pre súrodencov vypracovať spoločný plán sociálnej práce s dieťaťom; konkrétne úlohy podľa ods.2 písm.e) sú spracované osobitne pre každého súrodenca. Plán sociálnej práce s dieťaťom sa vypracuje písomne, aktualizuje sa podľa výsledku prehodnotenia plnenia úloh a výsledku prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa.

Plán odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou obsahuje :

- zhodnotenie situácie,
- cieľ odbornej sociálnej práce s plnoletou osobou,

- opatrenia na dosiahnutie cieľa odbornej sociálnej práce s plnoletou fyzickou osobou a ciele navrhnutých opatrení,
- spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu odbornej sociálnej práce s plnoletou fyzickou osobou vrátane člena rodiny a ďalších plnoletých fyzických osôb, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce s plnoletou fyzickou osobou podieľali,
- konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov,
- kritérium hodnotenia splnenia plánu alebo úlohy a termín prehodnotenia úlohy,
- výsledok prehodnotenia plnenia úloh,
- kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie úloh plánu odbornej sociálnej práce s plnoletou fyzickou osobou.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä:

- plán sociálnej práce,
- plán výchovnej práce s dieťaťom,
- hlavné úlohy psychologickej činnosti psychológa centra.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa obsahuje:

- cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami, ktorý určí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a centrum spoločne,
- kontaktné údaje zamestnanca, ktorý koordinuje plnenie úloh individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa,
- kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie plánu sociálnej práce s dieťaťom.

Ciele čiastkových plánov a hlavné úlohy psychologickej činnosti nadväzujú na cieľ individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa.
Ak je dieťa umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine, za plnenie plánov zodpovedá profesionálny náhradný rodič a sociálny pracovník centra.
Súčasťou plánu sociálnej práce je plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého spracovaný najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa a plán osamostatňovania sa mladého dospelého, ktorého súčasťou je aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania a zamestnania.
Ak je účelom vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou vykonávanie ambulantného výchovného opatrenia, plán vykonávania opatrení je totožný s plánom výchovného opatrenia.

Psychológ je povinný vypracovať plán psychologickej starostlivosti o klienta, a to na základe odbornej psychodiagnostiky klienta, alebo na základe úloh vyplývajúcich z prípadových konferencií, z porád odborného tímu centra a pod.
Plán psychologickej starostlivosti sa vypracováva na obdobie jedného roka.
Z plánu psychologickej starostlivosti o klienta vyplývajú konkrétne úlohy pre prácu psychológa s dieťaťom.

Po prijatí dieťaťa do centra sa uskutoční do 2 týždňov prípadová konferencia, kde sa dieťa,

s ohľadom na vek a mentálnu úroveň, spolu s vychovávateľom, ostatnými členmi odborného tímu centra, kolíznym opatrovníkom, zástupcom obce, (a inými zainteresovanými subjektami), rodičmi, členmi biologickej rodiny, aktívne podieľa na tvorbe plánu práce s dieťaťom a jeho rodinou. Súčasťou sú termíny a zodpovedné osoby, ktoré zodpovedajú za priebežné vyhodnotenie plánu.

Na základe plánov práce vychovávateľ spolu s dieťaťom vypracováva a následne vyhodnocuje výchovný plán na obdobie jedného mesiaca, s ohľadom na vek a mentálnu úroveň dieťaťa.

R. Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

S cieľom predchádzať sociálno-patologickým javom centrum plánuje svoju činnosť s dôrazom na kvalitné vyplnenie voľného času, motivuje deti k záujmovej činnosti v čase mimo vyučovania, v centre a mimo neho. Zameriava sa na prevenciu šikanovania, sexuálneho zneužívania, rizikového správania a obchodovania s ľuďmi.

Záujmová činnosť v centre:

- Centrum voľného času – Bytča, Turzovka, Čadca, Žilina, Považská Bystrica, Martin
- Záujmové krúžky v MŠ, ZŠ, ŠZŠ a SŠ – Bytča, Žilina, Vysoká nad Kysucou, Turzovka, Čadca, Púchov, Považská Bystrica, Martin; Nízkoprahové centrum Dúha v Turzovke
- v priestoroch pracovísk centra Bytča, Horný Kelčov: čitateľský krúžok, doučovanie cudzích jazykov a školských predmetov

Športová činnosť v centre:

- Športové krúžky v MŠ, ZŠ, ŠZŠ a SŠ: Bytča, Žilina, Vysoká nad Kysucou, Turzovka, Čadca, Považská Bystrica, Martin
- Futbal: TJ Spartak Vysoká nad Kysucou, ŠK Javorník Makov
- Zimné športy: areál SKI Makov, Vysoká nad Kysucou, Horný Kelčov
- Stolný tenis: priestory centra Bytča, Horný Kelčov
- ihriská: pri ZŠ Bytča, pri ZŠ Turzovka, bývalá ZŠ Horný Kelčov
- plavárne: Považská Bystrica, Žilina, Čadca
- posilňovňa: priestory centra Bytča a Horný Kelčov
- spolupráca so Špeciálnymi olympiádami Slovenska

Kultúrna činnosť v centre:

- Kultúrne akcie centra: v priebehu celého roka pri príležitosti MDŽ, MDD, Mesiac úcty k starším, Vianoce, Mikuláš
- Dom kultúry: Bytča, Vysoká nad Kysucou – každoročný benefičný koncert
- knižnica: Vysoká nad Kysucou, Makov, Turzovka, Bytča, Žilina
- Kultúrne akcie obcí a miest: Bytča, Žilina, Vysoká nad Kysucou, Makov, Turzovka, Martin, Považská Bystrica, Púchov, Strečno
- Kino: Bytča, Žilina, Čadca, Turzovka, Martin, Považská Bystrica, Púchov

Rekreačná činnosť v centre:

- rekreačné pobyty organizované centrom – tuzemské, zahraničné
- rekreačné činnosti organizované centrom – tuzemské - výlety, turistika, chaty
- výlety, rekreačné pobyty detí v profesionálnych náhradných rodinách – tuzemské, so súhlasom biologického rodiča dieťaťa aj zahraničné

Prejavovanie náboženského vyznania a viery

- centrum akceptuje vierovyznanie dieťaťa, so súhlasom biologického rodiča
- v rámci vyučovania v ZŠ, ŠZŠ, SŠ
- účasť na sv. omšiach v kostoloch

V profesionálnych náhradných rodinách sa rovnako prihliada na záujmy dieťaťa, starostlivosť o zverené deti je v súlade s etickým kódexom PNR. V rámci spoločných športových alebo kultúrnych aktivít sú deti z PNR prizývané.

S. Opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Centrum zabezpečuje komplexnú zdravotnú starostlivosť o dieťa (konzultácie s lekármi, sprevádzanie dieťaťa na vyšetrenia, v prípade potreby sa psychiatrické vyšetrenie realizuje za účasti psychológa centra).

Vychovávateľ pozná zdravotný stav dieťaťa, riziká spojené s jeho chronickým ochorením, ovláda postupy pri akútnom zhoršení zdravotného stavu dieťaťa, pozná dávkovanie a prípadné vedľajšie účinky liekov, ktoré dieťa užíva. Zabezpečuje, aby lieky vždy boli uložené mimo dosah detí. Zabezpečuje, aby dieťa absolvovalo pravidelné preventívne prehliadky, pravidelné kontroly v odborných ambulanciách v súlade s jeho potrebami a zdravotným stavom, dodržiavalo liečebný režim, ktorý bol stanovený lekárom. V prípade hospitalizácie pripraví dokumentáciu, oblečenie, hygienické, školské a osobné potreby dieťaťa vrátane liekov, ktoré užíva, v priebehu hospitalizácie je s dieťaťom v pravidelnom kontakte, zároveň sa u ošetrujúceho lekára informuje o jeho zdravotnom stave. Zameriava sa na prevenciu vzniku ochorení, podporu zdravého životného štýlu, primerane veku poskytuje informácie z oblasti sexuálnej výchovy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu. Prehlbuje u dieťaťa poznatky o škodlivosti fajčenia, alkoholu a iných drog.

Profesionálny náhradný rodič po predchádzajúcom súhlase riaditeľa centra samostatne zabezpečuje kontakt s ambulanciou lekára pre deti a dorast, a to vstupné prehliadky, preventívne kontroly, kontakt s odbornými ambulanciami. Vykonáva všetky úkony súvisiace so zdravotnou starostlivosťou – podáva lieky, komunikuje, spolupracuje a riadi sa pokynmi lekárov, sprevádza dieťa na vyšetrenia a hospitalizácie. Profesionálny náhradný rodič o všetkých skutočnostiach v rámci zdravotnej starostlivosti bezodkladne informuje odborný tím centra. (telefonicky informuje o zhoršenom stave dieťaťa , najneskôr do 3 dní podáva informácie z vyšetrenia od lekára). Bezodkladne oznámi úraz, hospitalizáciu dieťaťa, operačné zákroky dieťaťa vopred dohodnutým spôsobom.

Plnoletá fyzická osoba si zabezpečuje zdravotnú starostlivosť sama, bezodkladne informuje sociálneho pracovníka o svojom zdravotnom stave.

Zdravotnícke zariadenia:
Pediatria: Bytča, Turzovka, Martin, Strečno, Považská Bystrica, Lednické Rovne, Žilina
Stomatológia: Bytča, Turzovka, Martin, Strečno, Považská Bystrica, Lednické Rovne,
Pedopsychiatria: Žilina, Čadca, Považská Bystrica
Neurológia: Žilina, Čadca, Turzovka, Martin, Považská Bystrica
Chirurgia: Bytča, Turzovka, Považská Bystrica, Čadca, Žilina, Martin, Púchov
Oftalmológia: Bytča, Turzovka, Žilina, Čadca, Považská Bystrica, Martin
Otorinolaringológia: Bytča, Žilina, Krásno nad Kysucou, Považská Bystrica
Gastroenterológia: Žilina
Ortopédia: Žilina, Čadca
Nefrológia: Žilina, Raková
Kožná ambulancia: Bytča, Turzovka, Čadca, Žilina, Martin, Považská Bystrica
Alergológia: Bytča, Čadca, Žilina
Endokrinológia: Žilina

T. Opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Centrum zabezpečuje:
- základné vzdelávanie, plynulý prechod do novej školy,
- vytvorenie podmienok na štúdium na predĺženie pobytu plnoletej fyzickej osoby, ktorej bola v centre poskytovaná starostlivosť,
- vzdelávanie na stredných a vysokých školách,
- špeciálnopedagogickú, logopedickú starostlivosť,
- školské krúžky na základe školských vzdelávacích poukazov, školské výcviky,
- informuje rodiča o špeciálnych a vzdelávacích potrebách dieťaťa, o možnosti integrácie,
- prizýva rodiča k spolupráci počas pobytu dieťaťa, týkajúcej sa prípravy na vyučovanie,
- vplýva na rodinu dieťaťa a dieťa, aby po návrate do rodiny pokračovalo vo vzdelávaní,
- vysvetľuje rodičom dôsledky opakovaného záškoláctva,
- vedie rozhovory s rodičom o dieťati, spoločné rozhovory s dieťaťom a rodičom o možnosti vzdelávania, možnosti internátov, postupy pri príprave na vyučovanie, poskytuje rodičom možnosť odborných konzultácií,
- v prípade záujmu rodiča centrum zapája rodiča do školských aktivít, poskytuje rodičovi možnosť absolvovať s dieťaťom vyšetrenia v CPP, zúčastniť sa na mimoškolských aktivitách dieťaťa, na rodičovských združeniach.

Materské školy: Bytča, Žilina, Čadca, Vysoká nad Kysucou, Makov
Základné školy: Bytča, Žilina, Čadca, Vysoká nad Kysucou, Makov, Turzovka
Špeciálne základné školy: Bytča, Turzovka, Čadca, Žilina, Púchov

Stredné školy: Žilina, Kysucké Nové Mesto, Čadca, Považská Bystrica, Puchov
Centrum zabezpečuje plnenie školskej dochádzky, len v školách s vyučovacím jazykom slovenským. V centre nie je možnosť vzdelávania sa s vyučovacím jazykom rómskym a maďarským.
Základná školská dochádzka detí v PNR sa realizuje v mieste alebo blízkosti trvalého bydliska PNR.
U dieťaťa sa vždy prihliada na možnosť integrácie, v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom a školským psychológom.
Taktiež sa prihliada na individuálne špecifické potreby dieťaťa v súvislosti s dochádzaním do školy /internáty/.

U. Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa, alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre

- **Práva dieťaťa:**
- všetky deti majú právo na starostlivosť a lásku,
- všetky deti sú si rovné,
- každé dieťa má právo na dostatok zdravej výživy,
- každé dieťa má právo na vzdelanie,
- každé dieťa má právo na zdravotnú starostlivosť,
- každé dieťa má právo na hru a voľný čas,
- deti nesmú byť týrané,
- deti sa nesmú stať obeťou násilia a vojny,
- deti nesmú byť sexuálne zneužívané,
- deti majú právo vyjadriť svoje názory,
- deti majú právo zvoliť si svoje vierovyznanie,
- deti majú právo stretávať sa a združovať podľa vlastného výberu,
- zvláštnu ochranu treba venovať postihnutým deťom,
- zvláštnu ochranu treba venovať deťom, ktoré sa dostávajú do konfliktu so zákonom,
- každé dieťa má právo obracať sa so svojimi požiadavkami, problémami, či sťažnosťami, na vychovávateľku, sociálneho pracovníka, psychologičku alebo riaditeľku a požadovať odpoveď,
- dieťa sa môže aj bez vedomia centra obrátiť na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, pedagóga, prokuratúru
- každé dieťa má právo slobodne rozhodovať o použití svojho vreckového,
- každé dieťa má právo požadovať, aby jeho listy boli odoslané ,
- každé dieťa má právo byť hodnotené a odmenené ,
- každé dieťa má právo dostať pri odchode z centra všetok svoj majetok a hotovosť, ktorú si dieťa počas pobytu v centre nasporilo,
- každé dieťa má právo stretávať sa s rodičmi, starými rodičmi, súrodencami a ostatnými blízkymi vzťahovými osobami, ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

Centrum umožňuje osobné návštevy priamo v centre – k dispozícii sú priestory - knižnica, miestnosť sociálneho pracovníka a riaditeľa, miestnosť pre návštevy, záhrada s ihriskom, altánok. Centrum tiež umožňuje po dohode uvoľnenie na individuálnu vychádzku.
Centrum umožňuje kontakty medzi dieťaťom a rodinou, príp. blízkou vzťahovou osobou písomnou, telefonickou formou. Dieťaťu je umožnené doručenie pošty na meno dieťaťa, centrum dodržiava zásady listového tajomstva.
V prípade potreby kontaktovania sa dieťaťa s rodinou je dieťaťu k dispozícii služobný mobilný telefón, telefón riaditeľa a sociálneho pracovníka, pevná linka centra.
Centrum umožňuje dieťaťu krátkodobé pobyty v domácnosti rodiny príp. blízkej vzťahovej osoby po predchádzajúcom prešetrení pomerov v domácnosti. Centrum vykonáva ohlásené, aj neohlásené návštevy detí na pobyte.
Dieťa má právo stretávať sa s prarodičmi, súrodencami a s fyzickými osobami, ku ktorým má blízky vzťah. Ak majú tieto osoby záujem, aby sa dieťa opakovane krátkodobo zdržiavalo v ich starostlivosti, sú povinní absolvovať informačné poradenstvo, ktoré spočíva v poskytnutí informácií o náhradnej starostlivosti, informácií o právach dieťaťa, informácií o dieťati .

Obdobne platí pre dieťa v profesionálnej náhradnej rodine.

Práva plnoletej fyzickej osoby - rodiča:

- informovať sa na zdravotný stav dieťaťa,
- informovať sa na výber zdravotnej poisťovne, výber lekára, operačný zákrok, kúpeľnú liečbu, ozdravný pobyt, očkovanie dieťaťa, testovanie,
- podieľať sa na spolurozhodovaní pri výbere školy, preradenia dieťaťa do inej školy v zmysle odporúčaní odborníkov, informovať sa o študijných výsledkoch dieťaťa, účasti na kultúrnych, športových, záujmových podujatiach dieťaťa, v škole, v centre,
- byť informovaný o vybavovaní občianskeho preukazu, cestovného pasu,
- byť informovaný o správaní dieťaťa, pri problémovom správaní dieťaťa o opatreniach a odporúčaniach centra a ďalších odborníkov, o zmene zariadenia dieťaťa,
- byť informovaný o domácom poriadku a interných predpisoch centra,
- práva pri dobrovoľnom pobyte plnoletej fyzickej osoby sa doplnia podľa vopred uzatvorenej dohody.

V. Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby , pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre ,vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra

Povinnosti dieťaťa:

- dodržiavať domáci poriadok centra, denný režim a ostatné predpisy platné v centre,
- rešpektovať , dodržiavať pokyny vychovávateľov, ale aj ostatných pracovníkov centra,
- zodpovedne a svedomito vykonávať pridelenú prácu, pomáhať pri upratovaní, príprave stravy,

- pravidelne si plniť povinnú školskú dochádzku, plniť si školské povinnosti, usilovne sa pripravovať na vyučovanie, počas prípravy na vyučovanie sa riadiť pokynmi vychovávateľov,
- slušne sa správať, pomáhať mladším a slabším deťom, neosočovať a hanlivo sa nevyjadrovať voči ostatným deťom v centre a personálu centra,
- dbať o svoje zdravie, o svoju hygienu, estetiku a zovňajšok,
- šetrne zaobchádzať s majetkom centra a školy (učebnými pomôckami) a celým zariadením centra, nepremiestňovať nábytok, škodu spôsobenú úmyselne alebo z nedbanlivosti uhradzovať z vlastných prostriedkov,
- pri komunikácii nepoužívať vulgarizmy, nevyvolávať konflikty,
- bez súhlasu vychovávateľov nesmie opúšťať priestory bytu, budovu a nevzďaľovať sa od skupiny, (na vychádzke alebo na výlete),
- dodržiavať termín príchodu z individuálnej vychádzky, na ktorú má udelený súhlas od službukonajúcej vychovávateľky,
- dodržiavať liečebný režim určený lekárom, zúčastňovať sa preventívnych lekárskych prehliadok a liečebných procedúr /očkovanie, testovanie, lekárske prehliadky/,
- nenarušovať svojou osobnou pohodlnosťou režim dňa, aktivity celej skupiny, dodržiavať stanovenú hodinu na nočný kľud a odpočinok,
- dodržiavať zákaz fajčenia, vrátane elektronických cigariet a žuvacích tabakov, nepožívať energetické, alkoholické nápoje ani iné omamné a psychotropné látky, je zakázané aj nosenie a prechovávanie všetkých týchto látok,
- dbať na čistotu izieb a celého prostredia, separovať odpad,
- v centre je zákaz nosenia, chovania akýchkoľvek zvierat,
- neprivlastňovať si cudzie veci podvodom a krádežou,
- nesmie porušovať dobré mravy.

Povinnosti mladého dospelého a plnoletej fyzickej osoby /rodiča, blízkej vzťahovej osoby dieťaťa/:

- rešpektovať vychovávateľov a zamestnancov centra,
- prevziať a podpísať zodpovednosť za miestny inventár v byte, v prípade poškodenia inventáru uhradiť spôsobenú škodu,
- rešpektovanie a dodržiavanie domáceho poriadku centra,
- dbať o svoje zdravie, o svoju hygienu, dbať o bezinfekčnosť prostredia, /testovanie/
- separovať odpad,
- plnenie všetkých povinností vyplývajúcich zo štúdia, spolupracovať so sociálnym pracovníkom na príprave na budúce povolanie (vrátane kontroly pravidelnej dochádzky na vyučovanie a prax, informácia o školských výsledkoch a účasť na rodičovských združeniach),
- pomoc na iných samostatne usporiadaných skupinách pri bežných prácach, upratovaní, pri príprave stravy , príprave na vyučovanie, zúčastňovanie sa kultúrnych, športových podujatí centra,
- zákaz požívania alkoholických nápojov a iných omamných látok, zákaz fajčenia v priestoroch a v areáli centra,

- zákaz vodenia a prechovávania živých zvierat, /psov, mačiek, a pod./
- nevyjadrovať sa vulgárne voči ostatným deťom umiestneným v centre, voči dospelým osobám a zamestnancom centra,
- nevyvolávať konflikty medzi deťmi, ani medzi deťmi a vychovávateľmi,
- včas oznamovať pobyt mimo centra, dodržiavať schválené príchody z individuálnych vychádzok a z pobytov,
- pravidelne oznamovať zmenu osobných údajov, lekárov, telefónneho čísla,
- aktívne spolupracovať s odborným tímom centra na riešení svojej sociálnej situácie, predovšetkým v oblasti ubytovania, spoločenskej sebarealizácie, zamestnania,
- pravidelne mesačne vypracovávať a vyhodnocovať Plán osamostatnenia sa mladého dospelého,
- brať na vedomie skutočnosť, že pri hrubom porušení dobrých mravov, ktoré by narušovali občianske spolužitie, alebo pri neplnení si povinností platiť úhradu za bývanie, odobratú stravu, je možné zo strany centra o ukončení poskytovania starostlivosti v centre,
- dodržiavať bezpečnosť a ochranu zdravia, šetriť osobný majetok a majetok centra,
- v prípade ukončenia pobytu zo strany mladého dospelého, má tento povinnosť písomne upovedomiť vedenie centra a uviesť termín svojho odchodu a ukončenia poskytovania starostlivosti v centre,
- oznámiť adresu krátkodobého pobytu, dodržiavať schválené príchody z individuálnych vychádzok a z pobytov,
- v prípade návštevy, pobytu plnoletej fyzickej osoby platia podmienky podľa vopred uzatvorenej dohody tak, aby nenarúšali program centra.

Povinnosti rodičov /blízkych vzťahových osôb/:

- rodičia majú povinnosť platiť výživné na dieťa ,
- rodičia majú povinnosť rešpektovať vychovávateľov a zamestnancov centra,
- rodičia majú povinnosť zabezpečovať starostlivosť a výchovu dieťaťa počas návštevy v domácom prostredí,
- rodičia majú povinnosť počas návštevy dieťaťa v domácom prostredí chrániť zdravie detí, pokračovať v zdravotnej starostlivosti o dieťa (podávanie liekov, testovanie), ak je to potrebné,
- rodičia majú povinnosť informovať centrum o zmene svojich osobných údajov, svojho bydliska, pracoviska a svojich príjmoch,
- rodičia nesmú porušovať dobré mravy.

Podmienky návštev v centre:

- návšteva v centre sa môže uskutočniť po predchádzajúcom dohovore s vychovávateľom, s ohľadom na bežný režim dňa,
- ak návšteva príde neohlásená, dĺžku návštevy určí službukonajúci zamestnanec,
- na dĺžke návštevy sa dopredu dohodne službukonajúci vychovávateľ s návštevou tak, aby nebolo zamedzené plneniu denných úloh v rámci režimu dňa,
- návšteva nemôže byť pod vplyvom alkoholu a iných návykových a omamných látok.

- centrum môže návštevu odmietnuť, pokiaľ nevie preukázať svoju totožnosť podľa občianskeho preukazu, bezinfekčnosť,
- v prípade pobytu rodiča na pobytovom byte s dieťaťom platia podmienky podľa vopred uzatvorenej dohody tak, aby nenarúšali program centra.

W. Taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku ,ak s jeho použitím dieťa, alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia

Na samostatne usporiadaných skupinách sú vypracované spoločne s deťmi práva a povinnosti detí, skupinové pravidlá sú podpísané vychovávateľmi skupiny a deťmi podľa schopností a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

Výchovné prostriedky za nedodržanie povinností dieťaťa v centre :

- Ústne napomenutie na skupine pri osobnom rozhovore - kompetencia vychovávateľa.
- Obmedzenie individuálnej vychádzky, samostatného pobytu dieťaťa v areáli centra – kompetencia vychovávateľa.

Výchovné prostriedky pri opakovanom nedodržiavaní povinností v centre, pretrvávajúcich výchovných problémoch (čas trvania max.jeden mesiac):

- Obmedzené čerpanie vreckového - kompetencia vychovávateľa po porade s odborným tímom, riaditeľom centra.
- Krátenie vreckového o pomernú sumu pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo mimo centrum bez súhlasu centra v zmysle zákona.

Správanie detí sa hodnotí každý deň na večernej komunite, každé dieťaťa sa môže k svojmu správaniu vyjadriť, vychovávateľ mu poskytuje spätnú väzbu. Každá samostatne usporiadaná skupina má vypracovaný svoj postup pri udeľovaní výchovných prostriedkov. V prípade porušenia povinností vychovávateľ s dieťaťom dohodne výchovný prostriedok, dobu trvania. Pri opakovanom porušení povinnosti na základe spísania mimoriadnej udalosti formu opatrenia prekonzultuje vychovávateľ s odborným tímom, riaditeľom centra.

Vychovávateľ, sociálny pracovník, riaditeľ udeľuje pochvalu za mimoriadne aktivity, za dosiahnutie alebo zlepšenia školského prospechu, za reprezentáciu.

Riadime sa zásadami : Spravodlivosť – rovnaký prístup, vždy oceniť dobré a pokarhať za zlé.
Primeranosť – prihliadať na závažnosť činu, na individualitu dieťaťa.
Uvážlivosť – nekarhať bez overenia vzniknutej situácie.

V prípade porušenia dohody uzatvorenej s mladým dospelým, príp. plnoletou fyzickou osobou je možné zo strany centra ukončenie poskytovania starostlivosti v centre.

X. Spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

Na účel usmerňovania sociálneho vývinu sa dieťaťu a mladému dospelému poskytuje vreckové mesačne v stanovenej výške.

- Zamestnanec samostatne usporiadanej skupiny zodpovedný za vreckové predkladá v priebehu príslušného mesiaca zoznam detí umiestnených v samostatne usporiadanej skupine, ktorým je potrebné v danom mesiaci vyplatiť vreckové.
- Vreckové sa poskytuje deťom mesačne. Ekonomický zamestnanec zodpovedný za pokladňu odovzdá sumu vreckového výdavkovým pokladničným dokladom vychovávateľovi, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti.
- Dieťa preberá vreckové od vychovávateľa podpisom v internom doklade o vyplatení vreckového. Výnimku tvoria deti, ktoré nie sú schopné sa podpísať – za tieto deti podpisuje prevzatie vreckového zamestnanec, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti. V prípade neprítomnosti dieťaťa sa dokladá k mesačnému internému dokladu poštová poukážka, príp.poznámka.
- O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa.
- Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas.
- Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä z dôvodu výchovného pôsobenia, možno dieťaťu poskytnúť vreckové aj v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet dieťaťa.
- Suma vreckového ustanovená na mesiac sa znižuje o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra.
- Pri poskytnutí vreckového je centrum povinné primeraným spôsobom vysvetliť dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytne vo viacerých splátkach alebo v nižšej sume, a je povinné umožniť dieťaťu s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť svoj názor na takéto poskytovanie vreckového.
- Z vreckového možno tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa získaným spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.
- Mladým dospelým sa vreckové vypláca jednorazovo v hotovosti, v prípade žiadosti mladého dospelého je možné previesť sumu vreckového bezhotovostne na jeho účet.

Obdobne platí aj pre deti a mladých dospelých v profesionálnych náhradných rodinách.

Y. Opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi, plnoletými fyzickými osobami a zamestnancami centra a opisu techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania

Centrum oboznamuje príslušné úrady (orgán sociálnoprávnej ochrany detí, prokuratúra, súd), o nedovolenom opustení centra dieťaťom, o úraze, hospitalizácii dieťaťa o rizikových situáciách dieťaťa. Zároveň oboznamuje rodinu dieťaťa, školu, príp. orgány činné v trestnom konaní a prokuratúru.
Centrum nezodpovedá za osobné predmety dieťaťa, mladého dospelého, plnoletej fyzickej osoby, ktoré nie sú predmetom zmluvy o úschove s centrom (napr. súkromné mobily, počítače, šperky, fotoaparáty, účty a platobné karty, iné cennosti) , aby nedochádzalo k nezhodám pri ich strate, poškodení, zneužití osobných údajov.
Všetky rizikové udalosti , ktoré svojou povahou môžu vzbudiť záujem médií , sa oznamujú zriaďovateľovi - Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave.

Postup pri nedovolenom opustení centra dieťaťom:

Ak službukonajúci vychovávateľ zistí, že dieťa z centra, za ktoré je v čase služby zodpovedný sa v stanovenom čase nevrátilo zo školy, z vychádzky, alebo z inej schválenej činnosti, alebo nedovolene opustilo vnútorné alebo vonkajšie priestory centra a zdržuje sa na neznámom mieste, postupuje nasledovne:

- zisťuje všetky informácie o činnosti dieťaťa,
- informuje o tejto skutočnosti riaditeľa centra, sociálneho pracovníka, po zvážení telefonicky nahlási útek na najbližšom policajnom oddelení,
- po dohode s príslušníkmi polície musí vychovávateľ poskytnúť informácie k spísaniu zápisnice (osobné údaje o dieťati, jeho fotografiu, informácie o oblečení v čase úteku, informácie o osobách a miestach , kde by sa prípadne mohlo dieťa zdržiavať)
- po návrate dieťaťa z úteku službukonajúci vychovávateľ nahlási túto skutočnosť na príslušnom policajnom oddelení,
- vychovávateľ spoločne s odborným tímom uskutočnia s dieťaťom po jeho návrate pohovor k zisteniu skutočností pred a počas úteku, následne informuje riaditeľa centra a vyvodia opatrenia na predchádzanie podobnej situácie.

Postup pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby v centre:

- poskytnutie prvej pomoci,
- v závislosti od povahy zranenia privolanie odbornej pomoci, prevoz na pohotovosť,
- zabezpečenie hospitalizácie (v prípade potreby),
- zaznamenanie udalosti do denného záznamu,
- upovedomenie riaditeľa centra, vyvodenie opatrení na predchádzanie podobnej situácie.

Postup pri vážnych nezhodách medzi deťmi, zamestnancami centra:

- Zabezpečiť, aby ostatné deti opustili miestnosť, prípadne miesto agresie. Zabezpečiť bezpečnosť ostatných detí.
- Snažiť sa vlastnými silami upokojiť agresora a minimalizovať možnosti ďalšieho poškodzovania zdravia a majetku (nekričať, neprotirečiť, ak je to možné a nie je to ohrozujúce pre okolie).
- V prípade psychiatrického pacienta okamžite podať potrebnú dávku liekov a zabezpečiť pokoj.

- Ak sú dieťa alebo plnoletá fyzická osoba naďalej agresívne a snažia sa fyzicky napadnúť iné osoby, prípadne dochádza k sebapoškodzovaniu – je potrebné privolať pomoc na čísle 112.
- Po odznení nevhodného správania vytvoriť atmosféru pokoja a vysvetliť aj ostatným deťom, čo sa stalo, a aké sú možné následky takéhoto konania.
- O všetkých vážnych priestupkoch, prípadoch nevhodného správania informovať riaditeľa centra, členov odborného tímu , vyvodiť opatrenia na predchádzanie podobnej situácie.

Opis techník deeskalácie konfliktných situácií v centre a odporúčaný postup:

- Načúvanie, riadený rozhovor, zrkadlenie konfliktu
- Odvrátenie pozornosti, presun do inej miestnosti, na iné poschodie
- Vysvetlenie situácie ostatným deťom a zamestnancom, po odznení konfliktu, zabezpečenie odbornej pomoci (psychológ)

Pri spozorovaní konfliktnej situácie alebo agresívneho správania dieťaťa je potrebné, aby zamestnanec zachoval pokoj, pôsobil sebaisto a profesionálne.
Zamestnanec prispôsobí situácii svoje neverbálne správanie (primeraný očný kontakt, vzdialenosť od dieťaťa, prudké pohyby), aj svoj verbálny prejav (nekričí, hovorí pokojne a pomaly). Zamestnanec sa uistí, či dieťa nemá v dosahu predmety na útočenie, ostré predmety, príp. vypne sporák.
V prípade ohrozenia seba, príp. iných detí je potrebné privolať na pomoc ďalšieho službukonajúceho vychovávateľa.

Komunikácia zamestnanca v konfliktných situáciách:

- Udržiavať otvorenú komunikáciu s dieťaťom, klásť otvorené otázky
- Trpezlivo počúvať, brať dieťa vážne
- Rozoberať vzniknutú situáciu, dôležité informácie niekoľkokrát zopakovať
- Navrhovať alternatívne riešenia, nepoučovať dieťa
- Nevyhrážať sa, ponúknuť podporu, nedávať nereálne sľuby
- Pri prudkom afekte nechať dieťa dohovoriť, neskákať mu do reči
- Nehovoriť dieťaťu, aby sa ukľudnilo, ale použiť vety: Čo ťa trápi, Čo sa ti stalo

Obdobne platí pre všetkých zamestnancov, deti, mladých dospelých, plnoletých fyzických osobách v centre vrátane profesionálnych náhradných rodín.